

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani
Judecător: Potînga Iurie
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Nina Cernat
Lidia Bulgac
Anatol Pahopol

ÎNCHEIERE

12 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecător: Tatiana Vieru

Judecătorii: Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Iavorschi Aureliu, prin intermediul avocatului Țurcanu Tudor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Maib-Leasing” împotriva lui Iavorschi Aureliu, cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Maib-Leasing”, casată integral hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 10 martie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea a fost admisă integral,

c o n s t a ț ă:

La 25 octombrie 2010, Societatea pe Acțiuni „Maib-Leasing” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Iavorschi Aureliu, cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 22 iunie 2006 între Societatea pe Acțiuni „Maib-Leasing” în calitate de locator și Aureliu Iavorschi în calitate de locatar, a fost semnat contractul de leasing financiar nr. NFL1-0722 cu privire la procurarea autovehiculului de model Peugeot 407 ST Confort, cu numărul de înmatriculare CYY 407.

Conform pct. 3.1 al contractului, reclamantul s-a obligat să achite plata pentru autovehiculul menționat în 60 rate de leasing în corespundere cu graficul stabilit.

Însă, pârâtul nu și-a onorat obligațiunile contractuale privind achitarea în timp util a ratelor de leasing, astfel a încălcat prevederile cap. VI al contractului și prevederile legislației în vigoare privind executarea obligațiunilor.

Indică reclamanta că și-a onorat obligațiunile contractuale prin actul de predare-primire a autovehiculului din 03 martie 2006, care a fost semnat de ambele părți, însă pârâtul nu s-a conformat prevederilor contractuale și nu a respectat termenii de achitare conform graficului stabilit.

În urma neachitării ratelor de leasing în baza contractului de leasing financiar, pârâtul a acumulat o datorie față de reclamant în sumă de 33 920,38 euro ce constituie suma ratelor de leasing, 1000 lei rata procentuală pentru rezilierea anticipată a contractului de leasing, 110 lei cheltuieli de spălare a automobilului, 360 lei cheltuieli de evaluare a automobilului și 1800 lei amenda.

Conform pct. 1.4 al contractului, pentru achitarea cu întârziere a ratei de leasing pârâtul poartă răspundere cu plata penalității în mărime de 0,1 % din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

În scopul achitării ratelor de leasing și soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, Societatea pe Acțiuni „Maib-Leasing” a notificat pârâtul în repetate rânduri despre necesitatea acoperirii datoriilor și a fost avertizat despre rezilierea unilaterală a contractului de leasing financiar cu remiterea bunului transmis.

Dat fiind faptul că pârâtul nu a făcut careva achitări, ignorând adresările din partea companiei, în temeiul art. 10 al contractului de leasing, precum și art. 10 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la leasing, a reziliat unilateral contractul pe motivul nerespectării de către pârât a obligațiilor contractuale.

Odată cu rezilierea contractului a fost solicitată și restituirea autovehiculului de model Peugeot 407 ST Confort cu numărul de înmatriculare CYY 407 cu toate actele aferente acestuia în temeiul pct. 5.7, 5.8, 10.3 și 10.4 al contractului de leasing și art. 17 lit. c) alin. (2) din Legea cu privire la Leasing care stipulează dreptul societății la revendicarea incontestabilă a bunului în cazul în care locatarul nu își îndeplinește obligațiile contractuale.

La data de 15 iunie 2010 în baza actului de restituire a bunului, automobilul a fost restituit, urmând a fi evaluat și realizat în scopul stingerii datoriei.

În acest sens, reclamantul a fost nevoit să comande un raport de expertiză în vederea determinării prețului automobilului care ar sta la baza calculelor sumelor ce urmează a fi achitate de către pârât.

Pârâtul a fost înștiințat despre data, ora și adresa unde va avea loc evaluarea bunului, de asemenea i s-a solicitat să se prezinte la locul menționat.

În baza rezultatelor evaluării, în scopul recuperării unei părți din suma datorată, la data de 08 septembrie 2010 a fost vândut autovehiculul de model Peugeot 407 ST Confort cu numărul de înmatriculare CYY 407 lui Sapunov Vladimir la prețul de 6 700 euro.

Astfel, la data adresării în instanța de judecată, cuantumul datoriei constituia suma de 27 220,38 euro și 30 360 lei.

Datoria s-a format din datoria de bază în sumă de 33 920,38 euro, din care s-a scăzut prețul cu care a fost înstrăinat autovehiculul în sumă de 6700 euro, plus 1 800 lei amenda, 360 lei cheltuieli pentru evaluarea automobilului, 110 lei cheltuieli de spălare a automobilului, 1 000 lei rata procentuală pentru rezilierea anticipată a contractului de leasing și 30 000 lei cheltuieli de returnare a automobilului.

Mai indică reclamantul că deși a notificat pârâtul de nenumărate ori, acesta nu a reacționat și a refuzat semnarea actului de verificare dintre părți, motiv din care consideră că Iavorschi Aureliu se eschivează de la onorarea obligațiilor și de la satisfacerea pretențiilor.

Solicită reclamanta Societatea pe Acțiuni „Maib-Leasing” admiterea acțiunii, încasarea de la Iavorschi Aureliu în beneficiul său a datoriei restante în sumă de 27 220,38 euro și 30 360 lei, taxa de stat în sumă de 816,61 euro și 98,10 lei cât și onorariului pentru serviciile juridice în sumă de 1 633,22 euro și 1 821,60 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 04 februarie 2011 acțiunea a fost admisă. S-a dispus încasarea de la Iavorschi Aureliu în beneficiul Societății pe Acțiuni „Maib-Leasing” a datoriei în sumă de 27 220 euro și 30 360 lei și taxa de stat în sumă de 14 244,65 lei.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 martie 2011, a fost admisă cererea Societății pe Acțiuni „Maib-Leasing” și s-a dispus încasarea din contul lui Iavorschi Aureliu în beneficiul Societății pe Acțiuni „Maib-Leasing” a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1 633,22 euro și 1 821,60 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2012, a fost admis apelul declarat de Iavorschi Aureliu, casată hotărârea Judecătoriei Buiucani din 04 februarie 2011 și hotărârea suplimentară din 29 martie 2011 cu remiterea pricinii la rejudecare, conform competenței la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău.

La rejudecarea cauzei, reprezentantul reclamantei Societatea pe Acțiuni „Maib-Leasing” – Radu Demcenco a depus cerere de concretizare a acțiunii în care a indicat suplimentar că, conform graficului de plăți aferent contractului de leasing, Iavorschi Aureliu urma să achite costul autovehiculului în sumă de 19 000 euro, procente de bază 17% - 7 635,40 euro, comision unic 285 euro, prima rată de leasing în sumă de 4 085 euro și a câte 380,59 euro lunar în următoarele 60 de luni, ceea ce constituie în total suma de 26 920,40 euro, precum și pe toată perioada de valabilitate a contractului pârâtul s-a obligat de a achita primele de asigurare în mărime de 3 482,70 euro.

Deoarece Iavorschi Aureliu nu a respectat prevederile contractuale, acesta a fost notificat în repetate rânduri despre necesitatea achitării datoriilor.

Astfel, la data de 31 mai 2006 prin notificarea nr. 1520 Societatea pe Acțiuni „Maib-Leasing” a înștiințat pârâtul Iavorschi Aureliu despre rezilierea anticipată a

contractului de leasing financiar nr. NFL1-0722 din 22 februarie 2006, cu necesitatea returnării autovehiculului de model Peugeot 407 ST Confort cu numărul de înmatriculare CYY 407, fiindu-i acordat termen pentru achitarea creanțelor până la 12 iunie 2006.

Dat fiind faptul că Iavorschi Aureliu a ignorat notificările remise în adresa sa, Societatea pe Acțiuni „Maib-Leasing”, în temeiul art. 10 al contractului de leasing și art. 10 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la leasing, a reziliat unilateral contractul pe motivul nerespectării de către pârât a obligațiilor contractuale.

Odată cu rezilierea contractului a fost solicitată și restituirea autovehiculului de model Peugeot 407 ST Confort cu numărul de înmatriculare CYY 407, cu toate actele aferente acestuia.

Astfel, a solicitat admiterea integrală a acțiunii, încasarea de la Iavorschi Aureliu în beneficiul Societății pe Acțiuni „Maib-Leasing” a datoriei în sumă de 27 220,38 euro, 2 800 lei amenda contractuală, 30 000 lei cheltuieli de returnare a autovehiculului, 360 lei cheltuieli de evaluare, 28 489,31 lei cheltuieli de asistență juridică și taxa de stat în sumă de 14 244,65 lei (f.d.117-119).

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 10 martie 2016 acțiunea a fost admisă parțial. S-a dispus încasarea din contul lui Iavorschi Aureliu în beneficiul Societății pe Acțiuni „Maib-Leasing” a datoriei în mărime de 3 900,17 euro, amenda cu titlu de sancțiune pecuniară în mărime de 2 800 lei, cheltuieli de returnare a autovehiculului în mărime de 30 000 lei și taxa de stat în sumă de 3 540,56 lei. În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016, a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Maib-Leasing”, casată integral hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 10 martie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea a fost admisă integral. S-a dispus încasarea de la Iavorschi Aureliu în beneficiul Societății pe Acțiuni „Maib-Leasing” a datoriei restante în sumă de 27 220,38 euro, sancțiuni pecuniare în mărime de 2 800 lei, cheltuieli de returnare a autovehiculului în mărime de 30 000 lei, taxa de stat achitată în prima instanță în sumă de 14 244,65 lei și în instanța de apel în sumă de 11 832,09 lei.

În favoarea acestei concluzii instanța de apel a indicat că, în urma neachitării ratelor de leasing în baza contractului de leasing financiar, până la restituirea bunului în anul 2010 Iavorschi Aureliu deja acumulasă o datorie față de Societatea pe Acțiuni „Maib-Leasing” în sumă de 33 920,38 euro și 2 800 lei, dintre care valoarea de răscumpărare 2 856,77 euro, plățile privind răscumpărarea 11 399,49 euro, ratele restante de leasing 5 727,82 euro, dobânda contractuală 13 141,53 euro, obligația de asigurare 794,77 euro, rata procentuală pentru rezilierea anticipată a contractului de leasing 1 000,00 lei și amendă în sumă de 1 800 lei.

La 15 iunie 2010 între părți a fost întocmit și semnat actul de restituire a bunului conform contractului de leasing Nr. NFL1-0722 din 22 februarie 2006,

potrivit căruia datoria locatarului Iavorschi Aureliu față de Societatea pe Acțiuni „Maib-Leasing” constituie suma de 33 920,38 euro și 2 800 lei amenda (f.d.25).

Conform actului de restituire a autovehiculului, s-a stabilit că locatarul Aureliu Iavorschi se obligă să achite diferența dintre suma datoriei și prețul de realizare a autovehiculului, în termen de 10 zile de la data primirii notificării despre efectuarea evaluării bunului, în cazul vânzării autovehiculului de model Peugeot 407 la un preț mai mic decât suma datoriei.

Prin reclamația nr. 11955 din 22 iulie 2010, Societatea pe Acțiuni „Maib-Leasing” a notificat locatarul despre faptul că a fost efectuată evaluarea bunului și că la acel moment suma datoriei acestuia este de 33 920,28 euro și 30 360 lei, fiindu-i acordat termen de 7 zile calendaristice din momentul recepționării reclamației pentru răscumpărarea autovehiculului.

Totodată i s-a propus lui Iavorschi Aureliu în termen de 7 zile calendaristice din momentul recepționării reclamației să răscumpere autovehiculul pentru suma datoriilor existente în mărime 33 920,28 euro, 30 000 lei cheltuieli de returnare a automobilului și 360 lei pentru evaluarea bunului, sau să achite diferența formată din suma datoriei și suma la care a fost evaluat automobilul ceea ce constituie suma de 29 285,28 euro, 30 000 lei cheltuieli de returnare a autovehiculului și 360 lei pentru evaluarea bunului, în scopul stingerii datoriei.

Deoarece Iavorschi Aureliu nu a întreprins careva acțiuni întru stingerea datoriei, la 08 septembrie 2010 Societatea pe Acțiuni „Maib-Leasing” a vândut lui Sapunov Vladimir, conform contractul de vânzare-cumpărare autovehiculul de model Peugeot 407 ST Confort, cu numărul de înmatriculare CYY 407 la prețul de 6 700 euro.

Astfel instanța de apel a reținut că, datoria lui Iavorschi Aureliu față de Societatea pe Acțiuni „Maib-Leasing” constituie suma de 27 220,38 euro, formată din diferența sumei datoriei conform actului de restituire și suma la care a fost vândut autovehiculul. La fel a fost confirmat dreptul Societății pe Acțiuni „Maib-Leasing” la încasarea sancțiunii pecuniare de la Iavorschi Aureliu în mărime de 2800 lei, cheltuielile de returnare a autovehiculului estimate la suma de 30 000 lei precum și 360 lei ce reprezintă cheltuielile suportate în legătură cu evaluarea bunului.

Instanța de apel a apreciat critic concluzia instanței de fond precum că nu este confirmată buna credință din partea reclamantului Societatea pe Acțiuni „Maib-Leasing” la înaintarea pretențiilor de încasare a sumei, motivând prin faptul că în pofida rezilierii contractului în anul 2006, bunul a fost preluat abia în anul 2010.

În acest sens instanța de apel a menționat că, în relațiile civile ambele părți urmează să dea dovadă de bună credință și diligență, iar în virtutea faptului că locatarul nu achita sumele necesare, este evident că acesta nu a confirmat buna credință în realizarea obligațiilor. Mai mult ca atât, Iavorschi Aureliu urma să prezinte bunul către locator în cazul imposibilității de achitare a sumelor, însă

contrar respectivei obligațiuni, acesta a plecat înafara hotarelor Republicii Moldova, autovehiculul aflându-se în posesia lui, iar de la rezilierea contractului în 2006 și până la restituirea lui în anul 2010, autoturismul s-a aflat în folosința locatarului.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 06 ianuarie 2017 Iavorschi Aureliu a contestat-o cu recurs prin intermediul avocatului Țurcanu Tudor, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016 și de a menține hotărârea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 10 martie 2016.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel nu a indicat circumstanțele pricinii constatate de instanță, probele veridice pe care și-a întemeiat concluziile ei privitor la aceste circumstanțe, argumentele privind respingerea probelor cât și legile de care s-a călăuzit instanța.

Instanța de apel a fost obligată să-și motiveze soluția și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente și necesită un răspuns, fapt ce nu a fost respectat.

Mai indică recurentul că instanța de apel nu s-a expus în privința bonurile de plată a ratelor de leasing și nu a indicat de care legi s-a călăuzit în scopul încasării sumelor de bani solicitate de către reclamant.

Examinând admisibilitatea recursului depus de Iavorschi Aureliu, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 18 aprilie 2017, Societatea pe Acțiuni „Maib-Leasing” a depus referință prin intermediul avocatului Demcenco Radu prin care a solicitat declararea recursului depus de Iavorschi Aureliu ca fiind inadmisibil. Astfel a indicat că, argumentele invocate în cererea de recurs poartă un caracter declarativ și se combat cu probele administrate în cadrul dezbaterilor judiciare.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii civile, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele cauzei se constată că, decizia Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016 a fost contestată de Iavorschi Aureliu la data de 06 ianuarie 2017.

Astfel, instanța de recurs consideră că, recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat cererea de recurs în interiorul termenului de două luni.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Însă, nu poate fi reținut drept temei al admisibilității recursului simpla invocare a faptului că, instanța de apel nu a indicat circumstanțele pricinii constatate de instanță cât și probele veridice pe care și-a întemeiat concluzia, nefiind clare probele care au fost reținute ca fiind pertinente. Or, aceste argumente poartă un caracter declarativ. Plus la aceasta, în cererea de recurs recurentul a redat conținutul hotărârii instanței de fond și a deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele invocate de către Iavorschi Aureliu în cererea de recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în cererea de apel cât și în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra

inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În circumstanțele sus relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Iavorschi Aureliu prin intermediul avocatului Tudor Țurcanu ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Iavorschi Aureliu prin intermediul avocatului Tudor Țurcanu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul:

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu